

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

37.
KAZI SONUÇLARI
TOPLANTISI
2. CİLT

11-15 MAYIS 2015
ERZURUM

TAYINAT HÖYÜK ARAŞTIRMALARI, 2014

Timothy P. HARRISON*

Elif DENEL

Stephen BATIUK

GİRİŞ

Tayinat Arkeoloji Projesi (TAP), 2014 yılında, Tell Tayinat'ta 6 Haziran ile 4 Ağustos tarihleri arasında sürdürdüğü onuncu kazı sezonunu tamamlamıştır. Arazi çalışmalarını, 15 Eylül ve 14 Kasım 2014 tarihleri arasında yapılan iki aylık bir laboratuvar, analiz ve araştırma çalışmaları izlemiş ve bu süreç içerisinde 2014 sezonuna ilişkin rapor ve konferans sunumları hazırlanmıştır.

Araştırmanın 2014 kıdemli ekibi, Prof. Dr. Timothy Harrison (Proje Direktörü), Dr. Elif Denel (Asistan Direktör ve Alan 7 Sorumlusu), Dr. Stephen Batiuk (Kıdemli Saha Arkeoloğu), Dr. Lynn Welton (Alan 1 Sorumlusu), Dr. Jack P. Dessel (Alan 5 sorumlusu), James Osborne (Aşağı Şehir Yüzey Araştırması Sorumlusu), Dr. Mark Weeden (Epigraf), Dr. Fiona Haughhey (Buluntu Ressamı ve Arşivci), Julie Unruh (Buluntu Konservatörü) ve Jennifer Jackson'dan (Fotoğrafçı) oluşmaktadır. Ayrıca projeye, John Hopkins Üniversitesi, Koç Üniversitesi ve Toronto Üniversitesi'nden yedi arkeoloji öğrencisi katılmıştır. Sayın Ömer Çelik ise Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü adına temsilci olarak kazılara katılmıştır.

2014 sezonu Tell Tayinat arazi çalışmasının hedefleri: (1) Aşağı Şehirde yoğun ve sistematik bir yüzey araştırması gerçekleştirmek; (2) Alan 2'deki

* Timothy P. HARRISON, Department of Near & Middle Eastern Civilizations, University of Toronto, 4 Bancroft Avenue, Toronto, ON, M5S 1C1 / KANADA.
Elif DENEL, American Research Institute in Turkey, Ankara/TÜRKİYE.
Stephen BATIUK, University of Toronto/KANADA.

Tapınak XVI başta olmak üzere Geç Hitit iç kalesinde bulunan anıtsal kerpiç mimarî üzerinde “yumuşak kaplama” konservasyon programını uygulamak; (3) planlanan arkeoloji parkının bir parçası olarak araziye yürüyüş yolu yapmak ve bilgi levhaları yerleştirmek; (4) Alan 1, 5 ve 7’den daha önceki sezonlarda çıkartılmış olan eserlerin analizlerini tamamlamak ve (5) Alan 2’deki Bina XVI’dan çıkartılan tablet parçaları ve diğer eserler öncelikli olmak üzere önceki kazı sezonlarında bulunan eserlerin konservasyon ve durum sabitleme çalışmalarını tamamlamaktır.

AŞAĞI ŞEHİR YÜZEY ARAŞTIRMASI

J. OSBORNE

2014 sezonu Tell Tayinat arazi çalışmasının ana hedefi Aşağı Şehirde yoğun ve sistematik bir yüzey araştırması gerçekleştirmek olmuştur. Bu alandaki ilk yüzey araştırması, 1999’da Tayinat yüzey araştırması izni altında gerçekleşmiştir. Bunu takip eden yıllarda ise yine bu alanda uzaktan algılama (remote sensing) yüzey araştırmaları (özellikle Jeomagnetometri) ve sondaj çalışmaları yapılmıştır. Bu ön araştırmalar özellikle ana yaşam alanları ve endüstriyel aktivite alanlarından oluşan, Geç Hitit iç kalesinin kuzey, doğu ve güneyine doğru genişleyen oldukça geniş ve zengin bir Aşağı Şehir’in varlığını göstermiştir. 2014 araştırmaları, höyüğün bu alanında gelecekte yapılacak olan araştırmaların hazırlık aşaması olarak, bu alanın olabilecek en detaylı yayılım alanını belirlemeye çalışmıştır. Bu çalışma yüzeyde bulunan eserlere dayanmaktadır. Bu alanda gerçekleştirilen araştırmaların amaçları şunlardır: (1) yüzeyde bulunan eserlere dayalı olarak Aşağı Şehir’in tam bir alansal yayılım haritasını çıkartmak, (2) yüzeyde bulunan ve sayılıp tartılmış seramik eserlerin dağılımına göre alandaki yerleşimin yoğunluğunu ölçmek ve (3) buralarda bulunan seramiklerin ve diğer eserlerin çeşitliliğine göre Aşağı Şehir sınırları içinde ya da etrafında bulunan alanların işlevsel niteliklerini ve birbirlerinden farklılıklarını anlamak.

Aşağı Şehir’in yüzeyinde bulunan eserlerin dağılımını anlamak amacıyla, alanın bu kısmı her biri 20 metre alalıklarla ya da hektar başına 25 ünite düşecek şekilde 10 x 10 metrelik ünitelere ayrılmıştır. Uydu görüntülerine

göre kabaca 16 hektarlık bir alana yayılan Aşağı Şehir, yaklaşık olarak 400 üniteye bölünmektedir. 2014 yılında gerçekleştirilen yüzey araştırmasında bu 400’den 239 ünitenin, antik yerleşimin hemen dışında kalan birkaç düzine alanın araştırmaları ile birlikte tamamlanmıştır (Resim: 1). Bu araştırmalar on günü aşkın bir zaman diliminde yapılmıştır. Araştırması tamamlanan üniteler, höyüğün kuzey ve güneyinde uzanmaktadır. Bu ünitelerde kayda geçirilen seramik dağılımı, Aşağı Şehir’i oluşturan birçok bölgenin ve çevresinin büyüklüğünü ve kullanım yoğunluğunu anlamaya yarayacaktır (Resim: 2). Buluntular arasında 4710 profil veren parça bulunmaktadır. Demir Çağı’nın ara evrelerine tarihlenen bu parçalar Aşağı Şehir’in yerleşim tarihini anlamaya katkı sağlamakta ve geliştirilecek araştırmalarla Aşağı Şehir’deki alanların farklı kullanım niteliklerinin tespitine yardımcı olacaktır. Bu malzemeye ek olarak Aşağı Şehir’in domestik yapısını destekler şekilde, oldukça fazla sayıda bazalt öğütme taşı, ezgi taşları ve seramik ağırsaklar da içeren 92 ayrı eser bulunmuştur. 9 adet işlenmemiş fildişi parçası da bu alanda olası bir fildişi işliğin varlığını göstermektedir.

Mimarî KERPIÇ KONSERVASYON PROGRAMI

S. BATIUK

Höyük tepesinde bulunan iç kale alanındaki tapınak kompleksinin anıtsal kerpiç mimarî üzerine mimarî konservasyon uzmanı Molly Lambert tarafından 2012 yılında bir değerlendirme yapılmış, bir iyileştirme/koruma stratejisi oluşturulmuş ve kapsamlı bir konservasyon programı geliştirilmiştir. 2012 ve 2013 kazı sezonlarında yapılan ön çalışmalarla temizlik ve hazırlıklar yapılmıştır ve Tayinat Tapınakları’nın (Bina II ve XVI) sağlamlaştırılma ve koruma çalışmalarına 2014 kazı sezonunda kesin olarak başlanmıştır (Alan 1 and 2, Resim: 3). 2012 yılı değerlendirmeleri kapsamında yapılan analizlerin sonucunda “soft capping” (“yumuşak kaplama”) olarak adlandırılan bir yöntem kullanılmasının uygun olacağı sonucuna varılmıştır. Bu yöntem, binanın mimarîsinin yeniden inşasını içermez. Bunun yerine, kazılan kalıntıların etrafına bir kerpiç “kabuk” yapılarak arada oluşan boşluk toprakla doldurulmaktadır. Yumuşak kaplama yöntemi orijinal binanın şeklini ziyaretçilerin görmesi için korurken, tamamen geri dönüşümlü bir metotla, var olan arkeo-

lojik kalıntıları, kerpiç ve topraktan oluşan sanduka şeklinde bir yapılanmayla koruma altına almaktadır. Kalıntıların üzerine serilen bir kat jeotekstil, arkeolojik kalıntıları araya doldurulan topraktan ve kerpiç kabuktan ayırmakta ve dolayısıyla koruma altına almaktadır. 2014 sezonu sırasında Tapınak XVI üzerindeki çalışmalar tamamlanmış (Resim: 4-5) ve Bina II'nin 2015 için aynı prosedüre tabi tutulması amacıyla hazırlıklara başlanmıştır.

Kerpiç malzemenin hassasiyeti göz önüne alındığında ve yağmur, nem, rüzgâr erozyonu ve tuzlanma gibi kontrol etmesi zor çevresel faktörlere ve birçok değişkene duyarlı olması nedeniyle, kerpiç konservasyonu oldukça zor ve hassas bir iştir. Eğer kerpiçler pişirilmemişse kerpiçse ya da tahribat nedeniyle aşırı derecede yüksek ısıya maruz kalmışsa, zaman içinde bozulmaları hızlanır. Kazılarak ortaya çıkartılmış olan kerpici korumanın en iyi yolu genellikle onu yeniden toprakla kapatmaktır. Tabii ki bunu olasılık, bu kerpiçlerin temsil ettiği anıtların ve binaların ziyaretçiler tarafından görülme olasılığı ortadan kaldırmaktadır. Kerpiç duvarlar kullanım süreçlerinde maruz kaldıkları faktörler yüzünden (yangın gibi) ve daha sonra, zaman içinde arkeolojik malzeme olarak maruz kaldıkları çevresel etkiler yüzünden (su seviyesi ve tuzun neden olduğu kimyasal tepkimeler, bitki örtüsü ve bitki kökleri) ciddi boyutta değişim geçirirler. Dolayısıyla, kerpiç yapıları orijinal niteliklerinde yeniden inşa etmek onları korumaya almaktan çok daha zordur. Ayrıca, eski ile yeni malzemeyi bir arada tutan yapıştırıcı yoktur. Olası imkanların da kerpiç malzeme üzerindeki erozyonu hızlandırarak daha fazla hasara yol açması olasılığı oldukça yüksektir.

Koruma çalışmalarına üç ayrı büyüklükte iki bin adet kerpiç tuğla üreterek başlanmıştır: 40 x 30 x 15 cm. (1000 adet), 30 x 15 x 15 cm. (800 adet) ve 40 x 40 x 10 cm. (200 adet). Kerpiç tuğlaların hepsi alandaki kazılardan çıkartılıp elenmiş toprak kullanılarak üretilmiştir. Toprak suyla karıştırılarak saman eklenmiş ve bu karışım metal bir kalıba dökülmüştür. Günlerce kurumaya bırakıldıktan sonra, kalıplardan çıkartılan tuğlalar alana taşınmış ve daha fazla güneş altında kurumaya bırakılmıştır.

İlk olarak, küçük boyutlardaki kerpiç tuğlalar (30 x 15 x 15 cm) kullanarak binaya ait tüm duvarların iki yanlarından etraflarını çevirerek (olabilecek en

az alanı kapatacak şekilde) "soft capping" işlemi kapsamında bir "kabuk" oluşturulmuştur (Resim: 4). Tapınak XVI'nun doğu duvarının kuzey kısmında destek amacıyla duvarın dış yüzeyine daha büyük kerpiç tuğlalar (30 x 40 cm) yerleştirilmiştir. Kabuk, antik kalıntıların etrafına tamamını kaplayacak şekilde birçok sıra kerpiç ve tuğlaların aralarına konulan saman katkılı çamur harcı kullanılarak inşa edilmiştir. Etrafı çevrilen antik kalıntılar, jeotekstil ile kaplandıktan sonra nem oranını sabit tutabilmek amacıyla ve kabuk oluşturan kaplamadan içeri sızması olası suyu emmesi amacıyla jeotekstilin üzeri bir tabaka toprakla kaplanmıştır. Jeotekstil aynı zamanda antik kalıntıların nefes alabilmesini ve içerde kalan nemin toprağa geçmesini sağlayarak kuruma sürecinde önemli katkıda bulunmaktadır.

Bir sonraki aşamada, yapının üstü daha büyük kerpiç tuğlalar (30 x 40 x 15 cm.) ile tamamen kaplanmış ve orijinal yapının planına sadık yekpare kerpiç bir yapı meydana getirilmiştir. Kerpiç tuğlaların en üst tabakası ortası biraz bombe yapacak şekilde yerleştirilerek yapının üzerinde su birimi olasılığı en aza indirgenmeye çalışılmıştır. Daha sonra bütün duvarlar hem koruma tabakası yaratmak hem daha düzgün duvar yüzeyleri oluşturmak amacıyla çamurla sıvanmıştır.

Binanın bütün duvarları "soft capping" prosedürüyle koruma altına alındıktan sonra birkaç özellik daha eklenmiştir. Kolonlu giriş alanı ile orta oda arasına ahşaptan kapı eşiği eklenmiş ve duvarların dış yüzeyleri orijinalini andırır şekilde beyaz sıva ile kaplanmıştır. Dolayısıyla binanın orijinalinde kullanılan inşaat tekniklerini aksettirmek amaçlanmaktadır. Podyum ve giriş alanları da aynı amaçla, binanın orijinalindeki kerpiçlere uygun şekilde, 40 x 40 x 10 cm. ölçülerinde kerpiç tuğlalarla kaplanmıştır. Hem podyum hem giriş alanları, üzerlerinde su birikimini önleyecek şekilde bombeli olarak kaplanmıştır. Kazılar sırasında podyumun beyaz sıvayla kaplanmış olduğu anlaşıldığından koruma çalışmalarında da bu özelliğe sadık kalmak istenmiştir. 2009 kazıları sırasında bulunmuş olan ve vduvarlarının iç yüzeylerinde kullanılan kaliteli beyaz sıvanın korunabilmesi amacıyla orijinal yüzeyler önce jeotekstil sonra da kazı toprağı ile kaplanmış ve üst kısımları düzlenmiştir. Daha sonra ise içinde birikecek suyun tahliye olabilmesi için beyaz çakıl taşları ile kaplanmıştır (Resim: 5).

YÜRÜYÜŞ YOLLARI VE İŞARET LEVHALARI

“Soft capping” projesinin yanı sıra, Tayinat Arkeoloji Parkı kapsamında bir yürüyüş yolu ve Tapınak XVI'nın batısına ziyaretçiler için bir gözlem platformu yapılmıştır. Yapılan yürüyüş yolu 1,2 metre genişliğinde ve 240 metre uzunluğunda olup höyüğün batı girişinden başlamakta, Alan 1 ve 2'yi çevreleyerek kuzeye doğru ilerlemekte ve sonunda 5 x 5 metre ölçülerinde bir gözlem platformunda son bulmaktadır (Resim: 6). Yürüyüş yolunun yapılacağı alan önce temizlenmiş ve düzlenmiştir. Daha sonra bu hazırlanan alana yaklaşık 1200 desenli kaldırım taşı birbirine paralel iki sıra halinde yerleştirilmiş ve arada kalan alan büyük beyaz çakıl taşlarıyla doldurulmuştur. Ayrıca alanın girişine, yürüyüş yoluna geçişi sağlayan bir kapı ile alan korumasına katkı amaçlı tel çekilmiştir. Yürüyüş yolunun belirli noktalarına Kültür Bakanlığı'nın sağladığı bilgilere dayanarak yapılmış mermer bir işaret levhasının yanı sıra 2 adet bilgilendirme levhası dikilmiştir (Resim: 6).

LUVİCE ANITLAR, HEYKEL KONSERVASYONU VE RESTORASYONU

2014 sezonu, Hiyoroglif Luvice stellerin ve Tayinat tapınak kompleksi ve iç kale alanına giriş olabileceği tahmin edilen alanda dikili olan heykellerin restorasyon projesinin de başladığı yıl olmuştur. 2014 araştırma sezonunun ana amacı, şimdiye kadar bulunan yüzlerce bazalt parçanın büyük çaplı bir restorasyon programı için sistematik bir şekilde belgelenmesi (envanterleme, kayıt ve dijital resimleme) olmuştur. 2000'den fazla bazalt parça kayda geçirilmiş olup 2015 sezonunda bunların restorasyonuna başlanması amaçlanmaktadır. Bu restorasyon çalışmasına ek olarak, amacımız bu anıtların gerçek boyutlarda replikalarını üretmek ve bu replikaları planlanan Arkeoloji Parkı kapsamında alanda gerçekte buldukları yerlere dikmektir. Bu replikaları yapmak için gerekli olan izin 2014 sezonu içerisinde Bakanlık tarafından tarafımıza verilmiş olup 2015 sezonunda üretilmelerine başlanması umulmaktadır.

ESER KONSERVASYONU

J. UNRUH

2014 TAP arazi sezonunun bir kısmı olan eser konservasyonu, 1-14 Temmuz tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Konservasyon çalışmaları, Aşağı Şehir

yüzey araştırması sırasında bulunan eserleri de kapsayarak, Tapınak XVI'da bulunan küçük buluntuların analizlerine odaklanmıştır. Çivi yazılı tabletlerin temizlenmesine devam edilmiş ve yeni Hatay Arkeoloji Müzesi'ndeki sergi alanlarının oluşturulmasına katkılarda bulunulmuştur.

Tapınak XVI Objeleri

Bina XVI'yı kapsayan Açma 28 ve 38'de bulunmuş objelerin tanımlanması yavaş olsa da devamlı bir çalışmadır. 2012'de Açma 28 ve 39'da bulunan metal örnekler, daha sonraki çalışmalar sırasında bulunacak benzer malzemenin yanı sıra çok rastlanmayan örneklerin daha kolay anlaşılabilmesi için bir çizelge oluşturularak, buluntuların kalınlıklarına, üzerlerinde ahşap kalıntıların varlığına ve metal çivilerin baş çapı ölçülerine göre gruplara ayrılarak tanımlanmış ve düzenlenmiştir. Oldukça hasar görmüş çok sayıda metal parça bulunduğundan bütün parçalar hakkında tam bir tanımlama yapılamamış olsa da, elde olan özelliklere dayalı olarak gruplandırılmışlardır. 2014 sezonunda yapılan bu çalışma, bu malzeme üzerinde daha sonra devam edecek çalışmaların temelini oluşturmaktadır.

Bu zamana kadar üzerinde yapılan çalışmalarda malzemenin gözle görülen bazı özelliklerinin taş kabartmalarda tasfir edilmiş mobilyalara oldukça benzer olduğu görülmektedir. Kazılarda bulunan parçaların işlenmiş ahşap, tekstil ve olası kemik ya da fildişi kakma ile olan bağlantısı, buluntuların mobilya ya da kutu benzeri küçük eşya olarak kullanıldığını göstermektedir. Bu konudaki raporu genişletecek bilgileri toplarlarmaya ve daha gelişmiş yorumlar üretebilmek için raporu mobilya uzmanlarına göndermek amacıyla çalışmalar yapılmıştır. Kısıtlı olan zaman dilimi oldukça önemli olan Açma 38 malzemesine odaklanılma gereksinimini tetiklemektedir. Açma 38'den gelen birçok tabaka yeniden fotoğraflanmış ve yeniden incelemek amacıyla örnekler alınmıştır. Kalkan parçaları ile birlikte üç ayrı parçanın da röntgeni çekilmiştir. Yapımı üzerine gözlemleri ve benzer mobilyaları gösteren bir yayın hazırlanma aşamasındadır.

Demir Kalkan TT 1926

Hatay Mozaik Hastanesi'nde üç kalkan parçasının (kayıt no 1926) röntgeni

başarıyla çekilmiştir. Bu üç parça belirli sorulara cevap verme kapasiteleri için seçilmiştir (Resim: 7-8). Bu sorular şunlardır:

- Kalkanın üzerinde çevresi boyunca yer alan yükseltelerin aralıkları ve çapları,
- Merkeze yakın olan ikinci sıra yükseltelerin varlığı ve aralıkları,
- Kalkanın göbek kısmının varlığı ve yapım detayları,
- “Kayış” özellikleri ve bunların kalkanın bütün çevresi boyunca yüzeyde devam edip etmediği,
- Uçlarda bulunan ve işlevi bilinmeyen metal parçaların kalkanın mı yoksa başka bir objenin mi parçası olduğu.

İlk bakışta, röntgenin bu soruları cevaplayabileceği ve daha fazla bilgi sağlayabileceği görülmektedir.

Çivi Yazılı Tablet Temizliği

Projenin epigrafı Jacob Lauinger aşağıda belirtilen beş tablet parçası için daha detaylı bir temizliğe ihtiyaç olduğunu belirtmiştir: TT Kayıt # 1927 (AM Env. # 18826), TT Kayıt # 1899 (AM Env. # 18828), TT Kayıt # 1921 (AM Env. # 18827), TT Kayıt # 1930 (AM Env. # 18829), and TT Kayıt # 1701 (AM Env. # bilinmiyor). Bu çalışma eski müzede bulunan bir ofiste yapılmıştır. Yeni müzede sergi vitrinlerine yerleştirilmesi gereken bu beş tablet parçasının temizlenmesi üç günlük bir çalışmayla tamamlanmıştır. Genel olarak bakıldığında, bu tablet parçalarının büyük bir kısmının daha fazla temizlenemeyeceği düşünülmektedir. Tablete ve üzerindeki temizlenen alana bağlı olarak ve yazıt üzerinde çalışacak uzman efigrafın yönlendirmesi doğrultusunda, bazı satırlara ya da karakterlere daha detaylı temizlik uygulanması mümkün olabilmektedir.

2012 yılında, Lauinger TT Kayıt #1710 ile TT Kayıt #1923 parçalarının birleştiğini farketmiştir. 2013 yılında birleştirilen bu parçalar 2014 yılında birbirinden ayrık olarak bulunmuş ve yeni müzede sergi vitrininde teşhire hazırlık olarak bu parçaların yeniden birleştirilmesi öncelik kazanmıştır.

Hatay Arkeoloji Müzesi Sergi Vitrinlerinin Hazırlaması

Yeni Hatay Arkeoloji Müzesi'ndeki Tayinat sergi alanının kurulması sezon başında Tayinat'ın sergi vitrinlerinin kurulmalarının gecikmesinden ve Tayinat sergisinde duruma göre farklı eserlerin ve ayaklıkların kullanılma kararlarının alınmasından dolayı teşhir çalışmaları arkeolojik araştırma sezonunun ilerleyen tarihlerinde yürütülmüştür.

2013 yılında, Hatay Müzesi'nin teşhir ayrıntılarını hazırlayan ekip ile yapılan geniş çaplı danışmalık kapsamında Esarhaddon Anlaşma Tableti (Kayıt #1891) için gerekli olan ayaklık, masa ve vitrin tasarımları yapılmıştır. Bu plana göre, özel bir ayaklık üretilerek dört adet cıvata desteği ile tablet 30 derece lik bir eğimde sabit tutacak şekilde vitrine yerleştirilmiştir.

Tayinat'ta bulunmuş bazalt heykeller, sütun kaideleri ve taş kabartmaların Tayinat kazı sezonunun başında, yeni müzeye yerleştirildikleri görülmüştür. Özellikle hassas kakma gözlere sahip olan Kral Suppiluliuma'nın heykeli (Kayıt #2500) taşınma ve alt tarafından delinerek teşhir ayaklığına oturtulma sırasında herhangi bir hasara uğrama olasılığına karşı yeniden kontrol edilmiştir. Gözler uzmanlar tarafından yerinde kontrol edilmiş ve yeni müzede çekilen fotoğraflar Temmuz 2013'de eski müzede çekilen fotoğraflarla karşılaştırılmıştır. Görüldüğü kadarıyla hasar oldukça azdır. Heykelin temizliği sırasında sol kulağının arkasında ve sol tarafından aşağı sarkan saç çıkıntısının üzerinde olası kırmızı boya kalıntıları bulunmuştur.

SONUÇ GÖZLEMLERİ

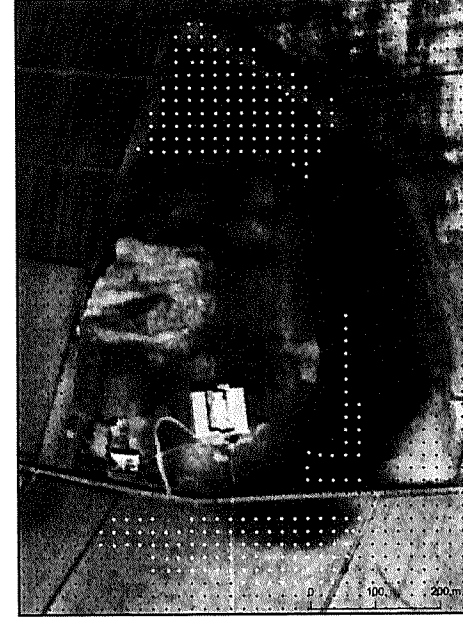
Tayinat Arkeoloji Projesi 2014 sezonu araştırmaları, alandaki Erken Tunç ve Demir Çağı'na ait olan yerleşimlerin arkeolojik kalıntılarının ne denli zengin olduğunu göstermeye devam etmiştir. 2014 sezonunda, Aşağı Şehir yerleşkesine odaklı ve antik yerleşime ait ana yaşam alanları ve endüstriyel üretim alanları hakkında önemli nitelikte bilgi sunabilecek başarılı bir araştırma girişimi başlatılmıştır. Bunların yanı sıra, daha önceki sezonlarda ortaya çıkartılan zengin eser kalıntıları üzerinde yapılan analizlere devam etmiştir.

Ayrıca 2014 sezonunda Tayinat Geç Hitit iç kalesine ait tapınakları ve sarayları oluşturan anıtsal kerpiç mimariyi korumak için gerçekleştirilen bir konservasyon programı uygulanması başlatılmıştır. Yürüyüş yolunun, ziya-

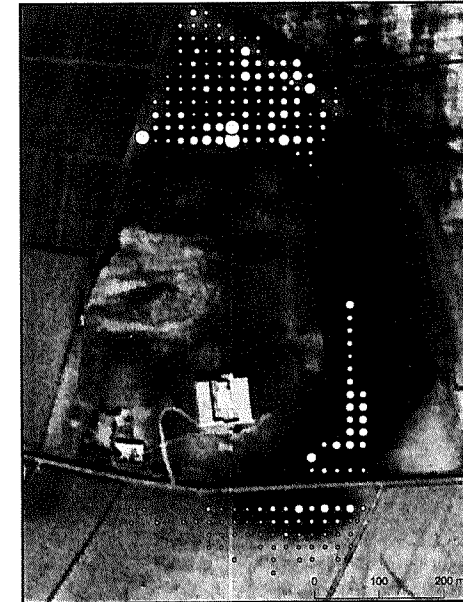
retçi gözlem platformunun ve bilgilendirme levhalarının yapılması, planlanan Tayinat Arkeoloji Parkı'nın gelişimindeki ilk aşamayı oluşturmaktadır. Gelecek sezonlarda bu konuda daha gelişmiş çalışmalar yapılacaktır. Anıtsal iç kale kapı kompleksi ve tapınak alanı ile bağlantılı heykellerin ve Hiyeroglif Luvice stellerin restorasyonları ve bu restorasyonların tamamlanmalarının ardından heykellerin replikalarının orijial yerlerinde teşhir edilmeleri devam eden araştırma ve çalışmaların önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

TEŞEKKÜR

Tayinat Arkeoloji Projesi 2014 sezonu çalışmaları Toronto Üniversitesi tarafından verilen fon, National Geographic Society tarafından verilen çömert bağışlar ve Kaplan Fonu tarafından desteklenmiştir. Araştırmaların yürütülmesi için gerekli kazı çalışmalarına verilen izin için Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne ve arazi sahiplerine, özellikle de Kuseyri ailesine arazilerinde gerçekleştirdiğimiz araştırmalarımıza çok iyi niyetli ev sahipliği yaptıkları için teşekkür etmek isterim. Hatay Müzesi'nden kazı temsilcimiz olarak, Tayinat Projesi'ni yorulmak bilmeden destekleyen Sayın Ömer Çelik'e en derin takdir ve teşekkürlerimi sunmak isterim. Ayrıca, Hatay Arkeoloji Müze müdürü Sayın Nilüfer Sezgin'e ve müze çalışanlarına sezon boyunca sundukları yardımlar için teşekkür etmeyi bir borç bilirim. Son olarak, bütün proje ekibinin sonsuz çabaları olmadan bu kazı sezonunun başarılı sonuçlarına asla ulaşamayacağını belirtir, göstermiş oldukları çabadan dolayı bütün ekibime teşekkür ederim. Ayrıca Özge Demirci'ye bu raporun çevirilmesindeki yardımlarından dolayı teşekkür ederim.

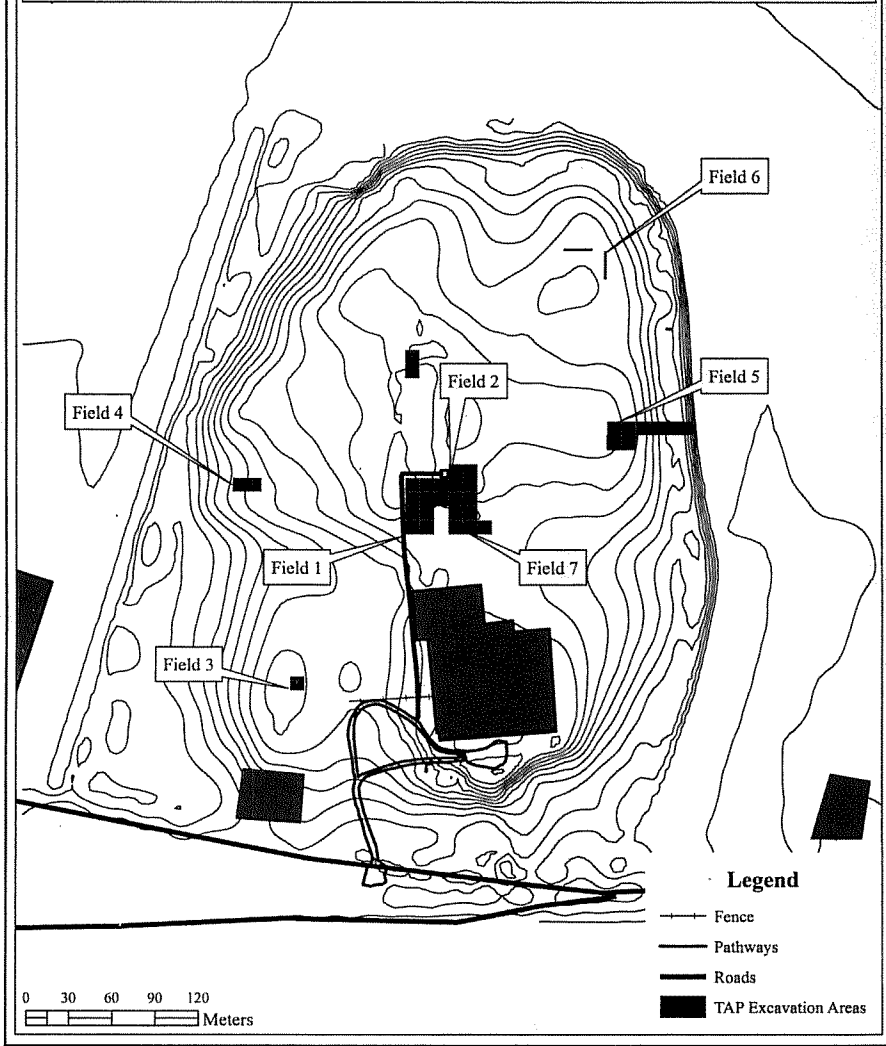

Resim 1: Tayinat alt yerleşiminde yapılan yüzey araştırması ve alan ünitelerinin dağılımları.

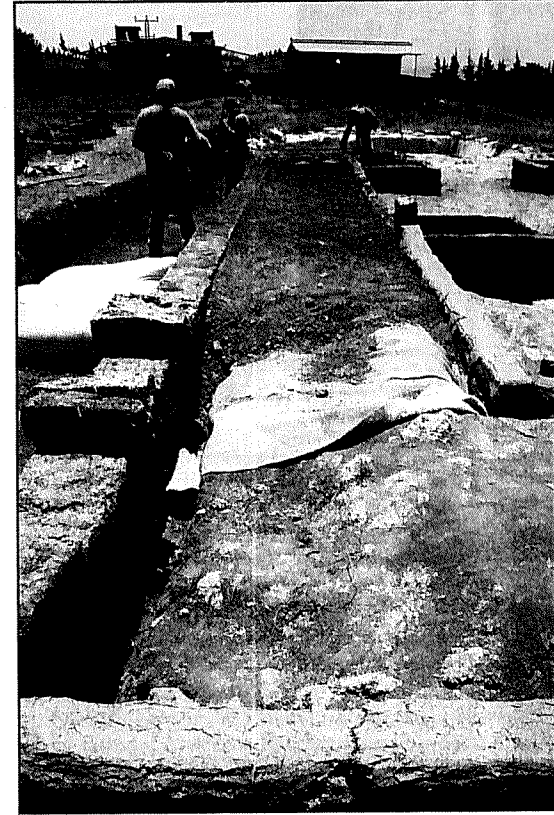

Resim 2: Metre kareye düşen seramik sayısına dayanarak Tayinat alt yerleşiminde seramik yoğunluk dağılımı.

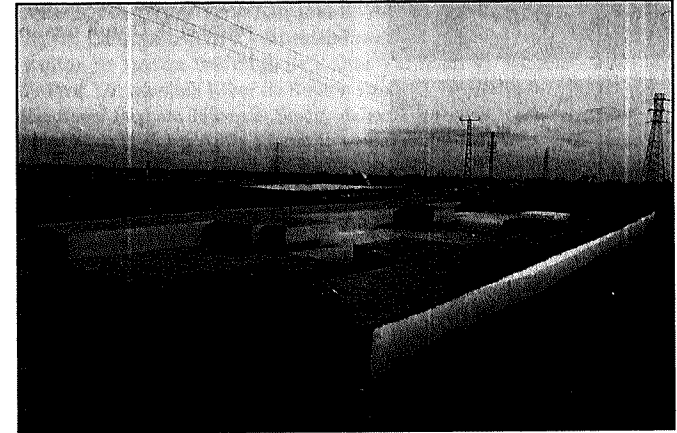
The 2014 Tell Tayinat Excavations

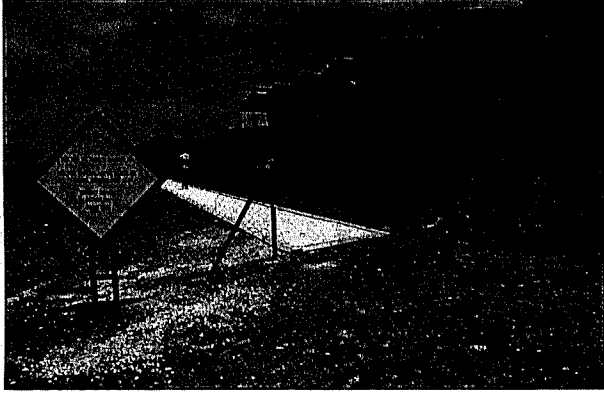
Resim 3: Tell Tayinat'ın kazı alanlarını gösteren topografik harita.

Resim 4: Arkeolojik kalıntıların jeotekstil ile kaplanmalarından sonra "soft capping" ("yumuşak kaplama") metodu kapsamında toprakla örtülerek güneşte kurutulan kerpiç tuğlalarla sanduka şeklinde kapatılmaları (S. Batiuk tarafından çekilmiştir).

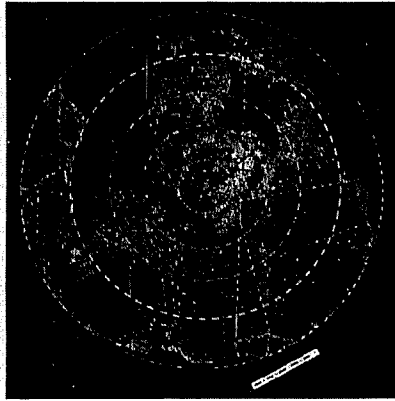
Resim 5: Duvarları "soft capping" yöntemi ile kaplanan Bina XVI'nın görünümü (S. Batiuk tarafından çekilmiştir).

Resim 6: Tayinat Açık Hava Arkeolojik Parkı kapsamında yapılan yol ve bilgilendirme panosu (E. Denel tarafından çekilmiştir).

Resim 7: Bina XVI'da bulunan demir kalkana ait çivi ve perçin parçalarının röntgen görüntüsü (J. Unruh tarafından çekilmiştir).

Resim 8: Bina XVI'da bulunan demir kalkanın yuvarlak tasarımı ve formunu ortaya koyan röntgen görüntüsü (J. Unruh tarafından çekilmiştir).